

KOLOZSVÁRI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, ünneputánvaló naponis.

Felelős szerkesztő: Dr. ÖVÁRI ELEMÉR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyetem-utca 6. szám. Telefonszám: 379.

NAPLÓJEGYZETEK.

Bánffy — paktál Pitreichchal, az udvarral, a kamarillával s a magyar haza minden egyéb ellenségeivel, hogy hatalomra jusson és megbuktassa a koalíciót. Így írja ezt nem a kormánypárt, még csak nem is a szocialisták, hanem a — koalíció egyik lapja, a kolozsvári „Ujság”. Csodálatos megnyilvánulása ez némely agysejtek titokzatos működésének! Bánffy Dezső kezdettől fogva azt vallotta újságcikkekben, népgyűléseken egyre hangoztatja, hogy a kibontakozást egyedül és kizárólag csakis a koalíció keretein belül tartja lehetségesnek; emlékezünk, hogy e kijelentésnek nemrégiben még maga az „Ujság” is tapsolt: mégis Bánffy az, aki paktál — a koalíció rovására. Igazán nem tudjuk, mi a célja ezzel a rendszeres antibánffyzással a t. laptársnak. Hogy a koalíció érdekeit nem szolgálja vele, az kétségtelen, annál biztosabb azonban, hogy ezzel bár öntudatlanul, a — kormány szekerét tolja. Mert holt bizonyos, hogy szétesik az egész ellenzéki egyesülés, ha abból Bánffyval ezel az örökös meggyanusitással *kimarják*. Hát erre van most szükség, t. laptárs? Hát okvetlen nekünk magunknak kell a saját táborunk megbomlasztásával az ellenség kezére járnunk? Hát nem lebeghet előttünk más példa, csak azé a paraszté, aki látván mint veri el a jég keservesen gondozott szőlőjét, kétségbeesésében maga is karót ragadott s dühösen neki esett enmunkájának e szavakkal:

— No, uram isten, hadd lássuk, mire megyünk ketten?! . . .

A magasztos pillanat. Régi dolog, hogy minden cigány a maga lovát dicséri. Valamint eléggé ismeretes az is, hogy a mikor azt kérdezték a cigánytól, ki szurtos rajkóját a gyermek szépség-versenyre vitte, hát csak nem gondolod, more, hogy ezzel a kölyökkel elviszed a díjat?

— Jaj, kérem, felelte az önérzetes apa, nekem esz á legszebb . . .

Hát ne csodálkozzunk azon sem, ha a szabadelvűpárt önmagát tartja a leghazafiasabbnak s még kevésbé azon, hogy hivatalos organumai magasztos pillanatokot várnak attól az értekezlettől, amelyen a szabadelvűpárt sorsa el fog dőlni s amelyen valószínűleg határozati javaslatba lesz foglalva, hogy a szabadelvűpárt akkor cselekszik a legjobban, ha — együtt marad, mert csak így menekül meg Magyarország az osztrák iga alól. Gyönyörű önbizalom! Csak hogy az a kérdés, lesz-e még akkor szabadelvűpárt? S a hirdetett magasztos pillanatok nem előzik-e meg azok a magasztosabb pillanatok, amelyeket a nemzet fog átélni akkor, amikor már a legközelebb jövőben a szabadelvűpárt teljes szétbomlásáról vesz örvendetes tudomást? . . .

A békecsinálás.

Kolozsvár, aug. 19.

Fejérváry báró és Kristóffy, a belügyminiszter — úgy mondják — a békén fáradoznak. Csak hogy olyan nagy igyekezettel dolgoznak, hogy sem nem látnak, sem nem hallanak. Nem látják, hogy Magyarországon a zavar, a fejetlenség nő. Nem hallják azt a fenyegető morajt, a mely betölti az egész országot. Nem törődnek semmivel, csak mennek előre a maguk által kiválasztott szerencsétlen uton. Hogy hova jutnak és hogy velük együtt hová fog jutni Magyarország, nem törődnek vele.

Magyarország pedig szomorú sorsnak néz eléje. A termés gyenge volt. A kukoricát az ország nagy részében tönkretette a szárazság. A legelők kiégtek és most, a nyár közepén, már a téli takarmányt eszi sok helyen a jószág. — Munka nincs. A munkások és kisemberek százezreit a ked-

vezőtlen időjárás következtében a drágaság sutjtja. Az ellenőrizetlen és a zavaros politikai helyzetet felhasználó spekulánsok gondoskodnak róla, hogy az amugy is drága élelmiszereket hatványozott mértékben tegyék még drágábbá. Szóval: a közelgő tél az inség minden borzalmával fenyegeti szerencsétlen magyar népünk ezreit.

Ehhez járul még az a vigasztalan kép, a mit az ország politikai helyzete mutat. A néppel nem törődik a kormány. — A népiszonyu helyzetével nem érnek rá foglalkozni azok, a kiknek ez szent kötelessége volna. Nem azon török fejüket, hogy segítséget és védelmet adjanak e nemzetnek, hanem minden eszöközzel arra törekszenek, hogy letörjék a magyart. Mindent elhiszünk a mai kormányról, csak azt nem tudjuk róla elhinni, hogy békét akar csinálni.

Hisz mióta a mai miniszterium kinevezetett, nem láttunk egy csepp őszinte akaratot, nem hallottunk egy igaz szót, a mely a békét valóban akarta volna. Első és egyetlen szereplése alkalmával magára zudította az egész haragját a kormány. Minden cselekedetével csak a békés kibontakozást tette még nehezebbé. Rettenetesen korlátozott és mesésen együgyű meggyőződés kell ahhoz, a ki elhiszi azt, hogy erőszakkal békét lehet teremteni. — Erőszakkal csak erőszakot lehet előidézni. — A kormány erőszakoskodására a nemzet elkeseredése is erőszakkal felel. Megsemmisíthet a kormány minden határozatot, a mely neki nem tetszik,

felfüggesztheti Magyarország közigazgatásának valamennyi tisztviselőjét, fegyver alá rendelheti a hadsereg kötelékébe tartozó valamennyi polgárát e hazának, azért béke és rend nem lesz.

Ez pedig nem békecsinálás, hanem a — forradalom előkészítése. A ki békét akar, az nem kardot csörget. A ki jóbarát, az nem fenyeget. A ki a békét igazán akarja, baráti szóval közeledik és békejobbát nyújtja, nem pedig az — öklét . . .

A kolozsvári zeneiskola.

Zenei nevelésünk reformja.

(Saját tudósítónktól.)

Hosszu időt és nagy teret igényelne mindama visszasságok elősorolása, melyek gátolólag batnak zenei életünk fejlődésére s amelyek mind visszavezethetők egy okra: zenei életünk szervezetlen, rendezetlen voltára. Ez az állapot arra figyelmeztet bennünket, hogy ittömmár a tizenkettedik óra, midőne kérdés tisztázása el nem halasztható.

Zenei életéről Kolozsvárt nem lehet szó, ezt meg kell teremteni s így ennek reformálásáról nincs mit beszélni, van azonban Kolozsvárt egy zenei intézet, amely ugyan csak rászorult az alapos reformálásra.

»Kolozsvári Zene-konzervatorium« diszes címet visel ez az intézet. Az elég komolyan hangzó című intézetről azonban biztosan állítható, hogy nem veszi komolyan a közönség.

Ez egyszer ne tessék a közönséget hibáztatni, a közönségnek ebben — igazán van, mert Kolozsvár szánalmas zenei nevelésének egyes-egyedül ez az intézet az oka.

Meglehetősen régen áll fenn a zenekonzervatorium Kolozsvárt, de az intézet produktív képességének sem egyik, sem másik irányban nem adta jelét. Nem került ki az intézet növendékei közül egy sem, aki valamelyes nevet szerzett volna a magyar zene életben, másrészt az intézet nem birt Kolozsvárt

Egy több oldalról ismételt óhajtnak kívánunk megfelelni, midőn arra határoztuk el magunkat, hogy a rég bevezetett 6 decis üvegeink mellett egy valamivel kisebb üveget töltünk és hozunk forgalomba. A nagyérdemű közönségnek rendelkezésére áll a 4¹/₂ decis palackokban töltött valódi kőbányai Márciusi sörünk, melynek kitűnő minősége a legkényesebb izléstis kielégíti

FIGYELEM!

Naponta friss töltésű

valódi kőbányai „MÁRCIUSI SÖR“

1 palack 14 kr. = 23 fillér, 10 palack vételnél 13 kr. = 26 fillér.

Kapható minden fűszer-, csemege- és kiskereskedésben.

Első Magyar Részvény-Sörtöződe Kőbánya
főraktára Kolozsvári.

zenei életet teremteni. A kolozsvári zeneiskola tehát eddig az improduktivitásnak megtestesülése volt s ezért komolyan kell már gondolkodni azon, hogy a zene-konzervatoriumból egy mozgó központot lehessen alkotni, mely irányítója legyen a zenei törekvéseknek. Változtatni kell ezen a helyzeten, amidőn a zeneiskola a hangzatos »konzervatorium« címmel édesgeti magához a járatlan közönséget s a valóságban olyan zagyva, hiányos tudást nyújt, mely kárt igen, de hasznot semmiesetre sem hozhat zenei kulturánkra.

Az egyes zenei tanítók kvalitásait nem vonjuk kétségbe, azonban ők mindennemű komoly törekvéseikben magukra vannak hagyatva s nincs vezető, aki törekvéseiket irányítaná, nincs fő, aki zenei élet teremtésére alkalmas működést tudna kefejtetni.

Ime, ez a képe a kolozsvári zeneiskolának, nem is valami sötét szemüvegen nézve. Erre könnyen rámondhatják, hogy könnyű a képet megrajzolni, az okokat kikutatni, de nehéz megtalálni a segítő eszközöket. Erre a kifogásra is elkészültünk s jövő cikkünkben rámutatunk egy pár olyan eszközre, melylyel segíteni lehetne a züllött állapotokon.

Távirat.

T. osztraak hadsereg
Beecs.

Keerek haatraaloo hadseregem szaamaara neehaany generaalist, kik Ruckwertskonzentrierungban szakeertelemmel birnak. Viszontszolgaalatra keeszen

II. Mikloos.

Három új egyetemi tanár Kolozsvárt.

Fiatal emberek a katedrán.

— Saját tudósítónktól. —

Három új egyetemi tanár kinevezésének hírének közli a hivatalos lap mai száma, három fiatal ember kinevezését, kik mindannyian fiatalon váltak diszeivé a tudományok.

A három tudós közül kettő: Somló Bódog és Navratil Ákos a jogi karnak jutott, egy pedig: Makára Lajos, az orvosi karnak.

Somló Bódog dr., a legifjabb a három tudós között, a legifjabb, de egyszermind a legmodernebb, a szó legigazibb értelmében vett tudós. A jogbölcseleti tanszék nyilvános rendkívüli tanárává nevezték ki Somlót s vele új szellem költözik a tudomány-egyetem jogi fakultására: a modern társadalomtudomány, a természettudományi világnézet szelleme. Somló Bódog egyike volt azoknak a fiatal embereknek, kik Spencer és Marx tanainak hatása alatt, Pikler Gyula

vezetése mellett megalakították Budapesten a »Társadalomtudományi Társaság«-ot, mely a társadalomtudományok s minden szabad eszme melegágyává lett. Ennek égise alatt, e társaság folyóiratában, a »Huszdik Század«-ban, melynek szerkesztője is lett, fejtette ki Somló Bódog tudományos munkálkodásának javát.

Legnagyobb műve az »Állami beavatkozás és individualizmus« szintén a társaság könyvtárában jelent meg. Somló e munkájával egyszerre az elsők közé lépett s alapos tudásával, széles ismeretkörével egyike ő az első magyar szociológusoknak.

Navratil Ákos dr. az egyetem nemzetgazdaságtani tanszékének lett professzora. Tudományos pályáját mint a budapesti »Tudományos Múzeum« igazgatója kezdte s itt fejtette ki leginkább tudományos tevékenységét. Munkái, melyek a liberális iskola elsőrendű termékei, nagyrészt a gazdaság elméletének körébe vágnak.

Legkevesebbet tud a nyilvánosság Makára Lajos dr.-ról, ki a sebészeti tanszék új professzora, de a szakirodalomban az ő neve is az elsők között foglal helyet.

A három új professor, a kinél különbet nem is kaphatott volna az egyetem, szeptemberben kezdi meg előadásait s különösen Somló előadásai iránt mindenfelé nagy az érdeklődés.

Árok is van, gödör is van...

A kolozsvári utcák állapota.

(Saját tudósítónktól.)

Van bizony bőven Kolozsvárott mind a kettőből. A ki árkot akar, hagyja el a főbb utcákat s a legforgalmasabb mellékutakon talál olyan árkokat, melyekben a piszok, a rondaság garmadával hever.

A Petőfi-utca alsó részén, a Monostori, Hidelvei városrészben, s még több ilyen forgalmas utcán húzódik végig egy-egy árok, melynek szélén a paréj, a laboda között vigan tenyésznek a baktériumok ezer és ezerféle fajtái, s körülöttük olyan illata van a levegőnek, hogy ember legyen, a ki ájulási rohamok nélkül ki tudja állani.

Ha van pénz fizetésemelésre, a 68 százalékos pótdoból talán teljenek csatornázásra is. A csatornázásra a tervek megvannak, egy kis jóakarattal kellene, s bizony eltűnnének ezek az árok, melyet a csatornázás hiánya teremtett.

Árok is van, gödör is van... Az árkokról már szólottunk, ha gödröket akar látni a városi tanács, azért sem kell még a mellékutakba elfáradni. Méltótlanság csak végig menni a Monostori vagy a Ferenc József uton, amely utcák pedig még nem tartoznak a leg-sötétebb külvárosokhoz, ott, a hol

az aszfaltnak vége szakad, megkezdődnek a gödrök, s gödörrel-gödörrel kell bandukolnia az embernek, a kiknek végzete nem engedte meg, hogy a konflison vagy a város kocsiján járhasson. Egyetlen szerencséje ezeknek embereknek, hogy Kolozsvárt az utcák öntözése az ismeretlen földi jök közé tartozik, különben, ha a víz megállana az árkokban és gödrökben, a sétát senki sem kerülhetné ki egy kis nátha nélkül.

Nem keressük, nem kutatjuk, kinek kell ezeken az állapotokon segíteni, csak konstatáljuk, hogy ha ez sokáig így tart, nem indulhatunk el a város legforgalmasabb utcáin sem anélkül, hogy ne éreznők szükségét végső akaratunk kifejezésének.

Megoldás.

Az általános választói jog kérdésénél úgy lehetne legcélszerűbben megoldani, ha minden felnőtt férfit beválasztanának a magyar tudományos akadémiába, mivel tudvalevő, hogy az akadémia tagja — választó. A szavazati jog így meg általánosabb lenne, mert hiszen az irni tudás feltétele, mert hiszen az is tudvalevő, hogy az akadémikusok — nem tudnak irni...

HIREK.

Az Én Hadseregem.

Minálur k a legislegfontosabb állami érdek: az »Én Hadseregem.« Ha éhes, ha rongyos az egész ország, az mit sem tesz. Csak az Én Hadseregem kapja meg az ujoncokat. Mert a nagyhatalmi ambíció abban áll, hogy az Én Hadseregem ne maradjon se a Vilmosé mögött, se másoké mögött.

Mire kell az Én Hadseregem? Hogy defilírozzon. S hátha kevesebben defilíroznának? Nem lehet. Hátha nincs elég pénz? Muszáj lenni. De ha nincs kenyér? Haljanak éhen. Nincs iskola? Maradjon a nép buta. Annál jobb. Mindennél fontosabb: az Én Hadseregem!

Japánnak is van hadserege. Nem henceg annyit, mint az osztrák, de a világ mégis tud róla, hall felőle egyet-mást. A bileki marsok, a brutalitások, a nagy hátrálások híres dolgok; a német kommandó: óh, az épenséggel iszonyuan híres és rettenetes tekintélyt szerez a világ előtt; — de hát a japán hadsereg némi kis győzelmeket aratott a közelmúltban és ennek nagyobb híre lett. És mégis Japán ambíciója micsoda? Talán az ő Hadserege? Nem. Az iskolája. A mikádó azt mondja: nekem pénz kell, hogy fejleszthessem az Én Iskoláimat.

Bizony, igazságtalanok az operett-írók, akik keleti, vagy éppen a japán utalkodót választják modelül, mikor a ferdéséget kigunyolják.

— Szent-István napja. Nagy vala és szent vala István király, legnagyobb a nagyok között, aki biztosította a véren szerzett országot a magyar nemzet számára, közelebbi érintkezésbe hozván az európai kultúrával. Szent-István napját kegyelettel ünnepli meg minden igaz magyar ember. Tegnap este fényesen ki voltak világítva a házak, ma pedig augusztus 20-án d. e. 9 órakor a főtéri plebánia-templomban ünnepies istentisztelet lesz. Tartja Pál István statusi referens. Szentmise végén ünnepi beszédet mond dr. Kászonyi Alajos helyettes plebános.

— Lassalle-ünnepély. Az Erdélyrészi Szociáldemokratapárt f. é. augusztus hó 20-án, Szent-István napján a Lövölde helyiségében tartja népnépnepélyt egybekötött Lassalle-ünnepélyt, melyre a belépti díj: Személyenként előre váltva 50 fillér, este a pénztárnál 60 fillér. Az ünnepély műsora a következő: 1. Marseillaise. Előadja a zenekar. 2. Szavalelet tart Frits Mari. 3. Emlékezésed Lassalle Ferdinánd, a munkásság nagy előharcosának életéről és működéséről. 4. Az orosz és japán háboru bemutatása. Nagy látványosság, paródiában, jelmezben, előadja Ujhelyi Ferenc rendezése alatt egy 50 tagból álló hadsereg. Műsor után tánc. Kezdeté délután négy órakor.

— A unitáriusok gyűlése. A kolozsdobokai unitárius egyházköri évi közgyűlést f. hó 22-én tartja meg Kolozsvárt az unit. koll. E. K. tanácstermében, délelőtt 11 órakor. Főtárgya: egyházköri felügyelő-gondnok választása.

— Arverés a vasutnál. Kolozsváron a kézbesíthetlen küldemények folyó hó 22-én d. e. 9 órakor fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen eladatni.

— Az esküdtszék elnöke. A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke az 1905. év hátralevő tartamára a kir. törvényszéknél szervezett esküdtszék elnökül br. Rudnyánszky Béla kuriai bíró, törvényszéki elnököt jelölte ki.

— Játékbárlang a Pata-utcában. Nem szükséges Monte-Carlóba vagy Bártfára menni, hogy az ember elverhesse pénzét. Sokkal közelebb éri a Pata-utca, a mely valóságos kis Monte-Carlo vagy Bártfa, ha nem is a pompa és a fény, de a házardjáték tekintetében. A Pata-utcai Csetei-Hercog Pétert Weisz Jakabnak hívják, a ki ellen a lakósktól panasz érkezett, a mely szerint Weisznak házában minden éjjel rendszeres házard kártyajáték folyik. A csalo kártyások összegyűlnek házában és a hurókra akadt szerencsétlen munkásembert utolsó filléreiből kifosztják. A harácsolts pénzt aztán egymás között felosztják és bizonyos percentet juttatnak a házigazdának is az átengedett helyiségért. Számos szerencsétlen ember siratja pénzét, melyet ott hagyott a kolozsvári Hercog Péternél.

Szives figyelmébe!

Hogy Dreher-féle kőbányai márciusi sört mindenki vásárolhasson, s hogy több oldalról nyilvánított kívánságnak eleget tegyünk

4 1/2 deciliter sört tartalmazó palackokat is hoztunk forgalomba. Kapható a legtöbb kereskedésben

palackonként 14 kr. = 28 fillérért. 10 palack vételnél à 13 kr. = 26 fillérért.

Bognár és Szántó.

— Szerencsétlenül járt leány. Boka Klári 13 éves napszámos-leány tegnap délután munkaközben valami éles szerzámmal megszurta jobb térdét. A mentők költözték be a kis leány sebeit.

— Multság. A kolozsvári ált. munkás betegsegélyző egyesület ma tartja meg nyári táncvigalmát Zajzon Sándor keletkezésében.

— Sikasztó államvasuti pénztáros. Petrozsényből jelentik, hogy Burger Lipót lupényi magyar államvasuti pénztáros 60 000 korona sikasztása után Lupényből megszökött. A vizsgálat folyamatban van, a tettest körözik.

x Rónai mulatóban ma este lép fel Petterdy, a ki a berlini Vintergartenben óriási sikert ért el. A n. é. közönség figyelmét felhívjuk ez érdekes előadásra.

Hova menjünk

Orfeum előadás után??
A Jókai kávéházba Jókai-u. 4 sz. Dus és izletes buffet. Kávéházi italai a legnagyobb igényeknek megfelelnek. A legjobb éjjeli szórakozóhely kiszolgálás a legpontosabban. Menjünk a Jókai kávéházba! Szíves pártfogást kér Heiman Sándor tulajdonos. 48

x **M. kir. államvasutak podgyász-tuvarozási vállalat Kolozsvárt.** Vasúton érkező podgyások minden vonatától jutányos díj mellett haladéktalanul lakásba kézbesítettnek.

Ugyszintén feladásra készülő podgyások minden vonathoz a lakásból elhozhatnak és bevény átadása mellett a vállalat irodájában Mátyás király-tér 26. sz. (Városi menetjegy iroda) elszámoltatnak.

x **Értesítés t. c. vevőimhez!** Van szerencsém a t. c. vevőközönséget ezuton értesíteni, hogy augusztus hó 1-től augusztus hó 30-ig bezárólag »műhímző-tanfolyamot« nyitok. Ezen tanfolyam ideje alatt t. c. vevőim, akik 10 éven belül nálam varrógépet vásároltak, valamint az ezutáni vevőim naponta d. u. 2—6-ig a legújabb műhímzés és ajour munkában díjtalan oktatásban részesülnek. Kiváló tisztelettel Hermann E. varrógép és kerékpár nagyraktára, Kolozsvár, Egyetem-utca 6. sz. 113

SZINHÁZ — MŰVESZET.

Vasárnap d. u.: János vitéz. (Félhelyárakkal.)
Vasárnap este: Nagyidai cigányok.
Hétfő: Bányarém. (Félhelyárakkal.)
Kedd: Lengyel zsidó. (Ujházi Ede vendégjátéka.)
Szerda: A titok. (Ujházi Ede vendégjátéka.)
Csütörtök: Pont Biquet-család. (Ujházi Ede bucsufellépése.)
Péntek: Angyal Bandi. (Félhelyárakkal.)
Szombat: Tavasz. (Sárossy Paula fellépése be-
tegsége után.)

Vasárnap d. u.: Hinkó. (Félhelyárakkal.)
Vasárnap este: Fecskefészek.

Parlagi Kornélia vendégjátéka.
Strauss finom zenéjü operettjében lépett fel tegnap harmadszor Parlagi Kornélia s ez alkalommal is igazolta azt, amit róla eddig elmondottunk. — Temperamentumos, kedves színpadi jelenség, énekben és játékokban egyaránt hatásos. A szépszámu közönség tegnap is sokat tapsolta s több énekszámát megújráztatta. Dezséri börtönőre elsőrangú kabinetalakítás volt. Mellette még Mészáros, Bay és Rubos váltak ki. A zenekar annál kevésbé.

Ujházi Ede vendégjátéka. Az igazgatóságának sikerült a magyar színjátszás »mester-«-ét, Ujházi Edét három esti vendégjátékokra megnyerni. Ujházi három legkiválóbb szerepében fog fellépni, ezek között a »Titok« Jouvenel szerepében, melyet Kolozsvárott még nem játszott s melyben a nagy művész pályájának legszebb diadalát aratta. Ujházi kedden kezdi meg vendégjátékait a »Lengyel zsidó«-ban, szerdán a »Titok«-ban folytatja s csütörtökön a »Pont-Biquet család«-ban vesz bucsut a kolozsvári közönségtől. Jegyek mindhárom előadásra hétfő reggel 9 órától rendelkezésre állnak a téli színház pénztári irodájában.

Vasárnapi előadások. Ma, Szent-István napján két előadás lesz a nyári színházban. Délután 3 óra körül félhelyárak mellett harminchetedszer kerül színre a »János vitéz«, este pedig egy régen rem adott népsziműnek, a »Nagyidai cigányok«-nak lesz a felújító előadása.

Bányarém. Hétfőn ismét zóna-előadás lesz. Egy hazafias, látványos népdramának a »Bányarém, vagy Mátyás az igazságos«-nak lesz ezuttal a reprize. A hétfői előadásra félárak mellett válthatók a jegyek.

TÁVIRATOK.

Bánffy Dezső az általános választói jogról.

Budapest, aug. 19. (Saj. tud.)
Bánffy Dezső báró ma egyik fővárosi lap tudósítója előtt hosszasan nyilatkozott az általános választói jog kérdésében. Elmondotta, hogy a választói jognak minél szélesebb mértékben való kiterjesztését már oly időben hangoztatta, sőt programjába is foglalta, a mikor még annak szükségességéről csupán elvi viták folytak. A kiterjesztés mérvére nézve fentartja 1903-iki álláspontját, melyet különben azóta is több cikkben részletesen kifejtett. Ezek szerint ő a cenzusnak a mini-

mumra való leszállítását követeli, de azért kurialis alapon közvetlen választói joggal birjanak azok is, kik a minimális cenzuson kívül esnek. Addig azonban, fejezte be Bánffy nyilatkozatát, míg az alkotmány védelmének nagy nemzeti műve befejezve nincs, nem lehet, s nem is engednek tárgyalni semmiféle törvényjavaslatot. Az általános választói jogot csakis alkotmányos államban, alkotmányos formák között lehet megvalósítani.

Elhalasztják a Ház megnyitását.

Budapest, aug. 19. (Saját tud.)
Politikai körökben erősen tartja magát a hír, hogy a Házat szeptember 15-én nem fogják megnyitni. A megnyitás elhalasztásának okául azt hozzák fel, hogy lehetetlenség, hogy a válság szeptemberig megoldást nyerjen. Augusztus 25-én ugyanis a király a tiroli hadgyakorlatokra utazik, ahonnan visszatérve, Ischlben fog tartózkodni szeptember 6-ig. Ekkor már megkezdődnek a királygyakorlatok s csak ennek végeztével, szeptember 13-án utazik a király Budapestre. Megérkezése után rögtön tárgyalásokba bocsátkozik a koalíció vezérfőfőivel. A Ház elnökéhez bizalmas felszólítást intéztek, hogy a Ház megnyitását szeptember 15-éről halasztssa el s erre nézve már precedensre is hivatkoznak.

Fejérváry memoranduma.

Budapest, aug. 19. (Saját tud.)
Fejérváry, hir szerint, egy hosszabb memorandumot készített, a mely programot tartalmaz nem a mostani, hanem a — kinevezendő kormány számára. A memorandumot Fejérváry hétfőn terjeszti a király elé hozzájárulás végett.

REGÉNY.

Anatole.

Francia regény.

Ehhez a lakásrendezéshez persze Poiseuilnek igen nagy szüksége volt a d'Albyné asszony tanácsaira, s nem is szünt meg könyörögni igen tisztelt barátnőjének, hogy a helyiséget megszemlélni s őt a kelendő utbaigazitásokkal ellátni ne terheltessék.

Igaz ugyan, hogy ez az utóirat nem volt formális ígéret, de, d'Albyné asszony már régebben azt felelte volt a Poiseuil rimázkodásaira, hogy: „Jól van na, talán egy csütörtökön, mikor Marignan-utcai nagynénemtől jövök...“ Ez persze értékessé tette a fent irt néhány szót. Aztán az, hogy d'Albyné éppen egy kutyát választott, szintén valami: olyanoktól, a kik tel-

jesen közömbösek ránk nézve, csak nem kérünk ajándékba — kutyát!... Egy ajándékba adott kutya valóságos emlék, eleven emlék, a mely szüntelen emlékezteti az embert az ajándékozóra!... És nem más kategóriába jön, mint a többiek! Aztán meg a sokat ígéro sorok alatt csak ez a név állott: Teréz, s ez volt az első eset, hogy d'Albyné csak a keresztnevét írta alá egy olyan levélben, a melyet Poiseuilhoz intézett.

A dolog valóban úgy állott, hogy d'Albyné asszony, bár nem hitt a nagy szenvedélyekben, s bár Poiseuil iránt semmi különös rajongással nem viseltetett, végre is beadta a derekát s meghódolt annak a világos bölcseségü axiomának, hogy a szerető ugy a morális, mint a fizikai egészséghez feltétlenül szükséges. Poiseuil nem volt rosszabb, mint más; ravasz mesterkedése, körültekintő természete, mely miatt sokat csufolták, biztosították d'Albynét, hogy a férje nem tudja meg a dolgot; egyszóval e kis viszony tervében megoltak mindazok a körülmények, melyeknek összetalálkozása el szokta határozni azt, a mit a nagyvilágban szerelemnek szokás nevezni. És d'Albyné asszony körülbelül el volt határozva, hogy megadja magát.

(Folyt. köv.)

Kiadja:

A „Kolozsvári Friss Ujság“ hirlapkiadó vállalat.

Apró hirdetések.

Fiatal uri leány, ki a német nyelvet is tökéletesen bírja, jobb családnál nevelőnői vagy ennek megfelelő állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Uj hálószoba-berendezés olcsón eladó. Rudolf-ut 8. sz.

Naftalin,
Rovarpor,
Kék gálicz,
Frische-féle fény-lack
és parkett-máz.

Naponta
friss kefir
kapható
Burger Frigyes
gyógyáru és illatszer
üzletében, Kolozsvárt.

68

NAGY JENŐ

szájpadlás nélküli műfogspeciálista

fogműterme

várt, Wesselényi Miklós-utca 6.

(Dr. Goth-ház.)

fogműterem

Elvállalom a fogászat körébe tartozó összes teendőket. Munkáimért felelősséget vállalok úgy jutányosság, valamint tartósság tekintetében. — Egész nap a n. é. közönség rendelkezésére állok.

Tisztelettel NAGY JENŐ.
szájpadlás nélküli műfogspeciálista.

Tarka-Szinpad

Sétatéri kioszk 12

Csak néhány napi vendég-fellépés!

Sobosin S.

a világ legjobb mimikusa.
Kezdeté 8 órakor.

Naponta változó bohózat.
Szigorúan családias műsor.

Szabad bemenet. Fentartott helyek.
Számos látogatásért esd

Grünau Poldi Gárdonyi Imre
művezető igazgató Kioszk bérlője.

Villamos világítás
és erőátviteli
berendezéseket

GENG ÁKOS

Szentlélek-utca 4. szám,

a legjobb kivitelben

készít

Erdélyben villamos világító vezetőket; legrégebbi szerelő-vállalat.

Költségszámításokat és a villamos világításra vonatkozó felvilágosítást készséggel nyújtok.

Rónai - Mulató

(Biazini szálloda) 119

Cerő József, Rónai János,
művezető. tulajdonos.

Ma és mindennap a következő attrakciók vendégjátéka:

Brothe's Köchly

kézakrobaták.

Egy szenzációs jelenet.
UJ! 2 nő. UJ!

Nelly és Nell

Mezítlbas Cake-Walke táncosnők.

Sarkadi Vilmos Margitai Margit

Modern humorista chansonette.

Csigás Aranka couplé énekesnő.

A Gerő-pár új énekkel.

Zsoltoványi J. Jenő humorista.

Djelma Nana ének és táncosnő.

Józsika és Józsi

új átváltozó számmal.

Petterdy

a berlini Vintergarten színház tagja.

Belépti-díj 1 korona.

Kezdeté 8 órakor. Pontos kiszolgálás.

Eladó kertek

a Majális-utca és Kert-utca házsongárdi folytatásában tetszés szerinti kiterjedéssel 2-4 koronáért méterenként.

(A városi szabályrendelet villatelkekhez 800 métert kíván.)

Értekezhetni Majális utca 24 sz.

Csillárok nagy raktára.

Telefon összeköttetés.

„HELIOS“

műszaki, villamvilágítási és erőátviteli vállalat
Szentegyház-utca 3. (Status palota.)

Elvállal: magánlakásoknak, vendéglőknek, kávéházaknak, gyáraknak, és ipartelepeknek elektromos világítási és erőátviteli berendezését a legjutányosabbárak mellett.

Tevak és költségvetések valamint felvilágosítások díjmentesen eszközöltetnek.

Raktáron tartatnak mindennemű csillárok, világító-testek és felszerelési cikkek, melyek legjutányosabb árban számíttatnak.

Szerelési anyagok és világítási cikkek nagy raktára.

Petroleum és gáz-csillárok villamosvilágításra átalakíttatnak.

Végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a 28 év óta fennálló rövid-áru kész és kezdett munka-üzlettemmel felhagyok, a miért is *hatóságilag engedélyezett*

végeladást

rendezek az összes berendezés és 1 Wertheim-hármas vaskassa eladók.

Csiky Mihály.

76

Végeladás.

Kerékpár és varrógép

(Vashid mellett.) nagy raktár. (Babos-palota.)

Az összes bel- és külföldi kerékpárok kaphatók raktáron részletfizetésre is.

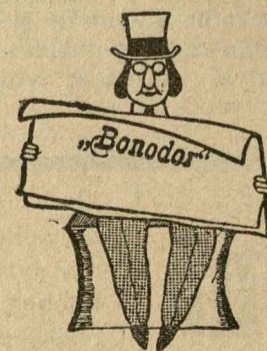
Mechanikai javító-műhely.

Elvállalunk emalírozást, nickelozást, irógép javítást és új kerékpárok méret szerinti készítését. Varrógépeinkért 10 évi jótállást vállalunk.

Ügynökök kerestetnek! 97

FINKLER és TÁRSA, Kolozsvár.

BONODOR-FOLYADÉK

a leghűzősebb árnyékszék szagát huzamosabb időre rögtön eltávolítja. Elegysúlyu 5 kgr. csomag bérmentve 10 korona. (Elegendő egy évre.) 1 kgr. próba-csomag 2-50 kor. csomagolás és szállítás nélkül.

Bonodor-por tözgeszórókhöz nélkülözhetetlen 1 kgr. próbacsomag 2 kor., csomagolás és szállítás nélkül. — 5 kgr. csomagolás és szállítással 8 korona.

Szétküldés csak készpénzért v. utánvétellel. Erdélyrészi képviselőnk kívánatra készséggel igazolja a Bonodor páratlan hatását kísérletezéssel.

Megrendelhető Erdély részére:

Farkas L. Márton urnál Kolozsvár,
Patak-utca 2 szám a sétatér-u. mellett.

Wesselényi szálloda

Elite Nyári-Mulató.

Augusztusi új műsor. 115

Uj tagok. Uj bohózatok.

1-3 Zene-nyitány. Zongorán

előadja: Komáromi Ákos karnagy.

4 Jeney Annus fiatal chansonette.

5. Bodrogi László grotesk-komikus.

6. Blausch Ella chansonette. 7. Komáromy Vilmos paraszt humorista.

8. Körössy Zsófi brawour énekesnő.

9. Szilágyi Elemér nőimitátor. 10.

Egy mulató bohózat.

10 perc szünet. (Zene)

11. Dory Gizi chansonette. 12.

Zsoldos Gizella operette énekesnő.

13 Bodrogi Bezső szalon humorista.

14. Andrássy Franciska olasz és magyar énekesnő. 15. Renczy Mariska excentrik-énekesnő (mint vendég).

16. A kolduló barát, vig magánjáték. 17. Kaczér Erzsébet jelmez soubrette (mágnás chansonette). 18.

Orosz—lengyel jux-duette (Ivanofski

19. Mulató bohózat. 20. Zárinduló.

Váradi Mariska a varieték legjobb és legszébb hangu magyar csalóány. Makkay Margit női bariton, népszínmű énekesnő.

Grünau Marci salon humorista. Ujvári Lajos dalkomikus, mint ugyan szerződött tagok.

Előleges jelentés. Szeptember hó 1-én, pénteken Lengyel József veterán magyar színész és volt színigazgató művezető jutalmára ujonnan szerződött tagok fellépésével nagy dísz-előadást rendez a társulat.

Kegyos pártfogásért esedezik tisztelettel

Lengyel József, Manás József,
műv.-igazgató. tulajdonos.

Belépőd j 60 fill. Páholyasztal 1 kor.

Kezdeté fél 9-kor.

Pártoljuk

a hazai ipart!

Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy egy új szobafestő és mázoló

üzletet

nyitottam s azt a jelen kor követelményeinek megfelelően rendeztem be.

Szakmámba bárminemű munkákat jutányosan és a legszébb kivitelben készítek el. Vidéki megrendeléseket is elfogadok.

A n. érd. közönség pártfogását kérve tisztelettel

KISS MIKLÓS Kolozsvárt,

Tordai-ut 16. szám.

UJ NAGY

bútor raktár

Malom-utca 1b. sz. (a főposta háta mellett)

Bejárat Szászak kocsiyártóval szemben.

Készpénzért vagy részletfizetésre matt hálósobaberendezések a legjobb kivitelben. — Ebédlő berendezések, magas divánok szintén a legjobb kivitelben. 127 3-10

Nagy választékban kaphatók mindenféle

bútorok, ugymint:

lakkírozott, tükkör,

funiros, diván,

politéros stb. fotel

szintén nagy választékban.

Magas plüss diván.

Tisztelettel a tulajdonos.